

Siyum Horambam - (Part 1)

Why do Lubavitchers learn the *whole* Rambam?

By: Rabbi Levi Y. Garelik

1. Why did the Rebbe start the תקנה of learning Rambam every day?
2. If the idea is to learn Halochos every day, why not learn Shulchon Oruch which is more practical?
3. Why does everyone have to learn the WHOLE Rambam, why don't we do like the distribution of Shas of Yud tes kislev that everyone learns one Masechta?
4. What is the difference if you learn three chapters a day or one chapter?
5. Since when do women and children learn Rambam?
6. What is different between the Rambam's preface and all other sforim?
7. Where did Reb Elimelech from Lizensk get his set of Rambam?
8. And what did the Chasam Sofer do every Motzoei Shabbos?

Based on Likutei Sichos vol. 27 pages 229-236 and others

מיוסד על לקו"ש חלק כז ע' 229-236 ועוד

יומא ט, ב: אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצוות ו המקורות:

1. בגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חינום.

ולכן צריכים להוסיף באהבת ישראל ואחדות ישראל, וכשזה נעשה ע"י התורה ישנו בזה עליו כמ"ש בתניא:

2. תניא פרק ה: הרי, כשאדם יודע ומשיג בשכלו פסק זה... במשנה או בגמרא או פוסקים, הרי זה משיג ותופס ומקיף בשכלו רצונו וחכמתו של הקב"ה, דלית מחשבה תפיסה ב', ולא ברצונו וחכמתו, כי אם התלבשותם בהלכות הערוכות לפנינו, וגם שכלו מלובש בהם, והוא יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות להיות לאחדים ומיוחדים ממש מכל צד ופנה...

במילא כולם **מתאחדים** ביחוד נפלא.

3. זוהר חלק ג (עג, א): ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה.

ולכן יש להתאחד בלימוד הכולל את כל התורה כולה.

זה מצינו במיוחד ברמב"ם:

4. הקדמת הרמב"ם: הלכות הלכות... מקבץ לתורה שבעל פה כולה... בלשון ברורה ודרך קצרה..

דהנה: במצות לימוד התורה מצינו כמה דרגות:

דרגא א' (הלכות הצריכות):

5. הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן פ"ב ס"ט: צריך שיהי' כל לימודו בלימוד המביא לידי מעשה שהן הלכות הצריכות לכל אדם לידע אותן לקיים המצוות כהלכתן וליזהר מליכשל באיסורים חס ושלום והם דברים שאי אפשר לישאל תמיד לחכם המורה שבעיר או שלא יהי' יודע לישאל ...

דרגא ב' (לגמור כל התורה שבעל פה כולה):

6. הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן פ"ב ס"י (ועוד): לידע כל התורה שבכתב ושבע"פ כולה [שבזה נכלל] "כל התלמוד בבלי וירושלמי ומכילתא וספרא וספרי ותוספות וכל המדרשים מתנאים ואמוראים שכל דבריהם הם תורה שבעל פה שניתנה למשה מסיני כמו רבות ותנחומא... שיוכל לגמור כל התורה שבעל פה כולה פעם אחת בחייו לקיים מצות שמור תשמרון את כל המצוה... [ובפ"א ה"ד] הן ברמזים ודרשות וסודות..

דרגא ג' (אפילו ההלכות שאינן צריכות):

7. הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן פ"ב ס"יא: ... אזי חייב להוסיף מעט מעט ללמוד בשעה זו הלכות אחרות שהן פירוש התרי"ג מצוות, אף מצוות שאינן נוהגות כמו קדשים וכיו"ב... ולכן אף שאין שעה זו מספקת ללמוד הלכות אלו מהתלמוד ולחזור עליהן... ילמוד אותן מתוך המשניות עם פירושיהן... ועל כן נכון הדבר אם אפשר לו ללמוד הלכות כל הקרבנות בשלימות וכל העבודות שבמקדש והלכות המקדש וכל כליו כמבואר באר היטב בחיבור הרמב"ם ז"ל בספר עבודה וקרבנות... ואח"כ... ללמוד ולחזור כראוי בסדר טהרות וזרעים.

דרגא ד' (לחקוק במוח הזכרון):

8. לקוטי תורה, קדושים ל, ד (והדרת פני זקן): ... לזאת כל איש נלבב אשר ידבנו לבו וכלתה נפשו לדבקה בו ית' בתמידות, ולהיות ה' שוכן בקרבו תמיד בלי שום

הפסק ופירוד לעולם אפילו רגע א', יקנה לו התורה במוח הזכרון שבנפשו שאז גם אם עוסק בצרכי הגוף הרי התורה היא בבחינת עלמא דאתכסיא שבנפשו שמאיר בה י' של הוי'... עכ"פ לפחות ישתדל... לחקוק במוח הזכרון ה' חומשי תורת משה... שהן שורש כל התורה שבכתב ושבע"פ... [וב]תורה שבעל פה עכ"פ לפחות יקנה ויחקוק סדר קדשים ...

9. שם: ובזה יובן טעם למ"ש בהלכות תלמוד תורה בשם הספרי שמצוה על כל אחד ואחד לידע כל התורה שהן כל תרי"ג מצוות ודקדוקיהן..

* * *

ראינו בדרגא השלישית שבלימוד הרמב"ם לומדים כל התורה כולה. ולהעיר:

10. אור צדיקים (לר' מאיר פאפירש, תלמיד מתלמידי האריז"ל) סכ"ב סי"ט:
צריך אדם להשלים תרי"ג מצוות, במעשה דיבור ומחשבה, ולכן יש ללמוד יד הגדולה להרמב"ם.

ולכן גם מובן למה לא לומדים שו"ע, כי הענין הוא ללמוד כל ההלכות אפילו אלה שאינם בשו"ע.

* * *

למה לא עושים כמו חלוקת הש"ס בי"ט כסלו?

11. יד מלאכי כללי הרמב"ם סעיף ו: ...סומך כאן על מה שכתב כבר במקום אחר הקודם לזה, אבל שנאמר שסומך כאן על מה שיבוא לפנינו היא סמיכה שאין בה עמידה...

12. כללי הרמב"ם (בתחילת ספר הי"ד): דרך הרמב"ם לסתום במקום אחד דבריו וסומך על מה שכתב במקום אחר. מיהו אין דרכו לסמוך אלא על מה שכתב כבר אבל לא על מה שיבוא לפננו.

13. לקוטי שיחות כאן שוה"ג להערה 22: ועל פי זה גם מובן שאין מקום להתחיל את לימוד הרמב"ם מפרק ה' דהלכות יסודי התורה וכיוצא בזה, או לדלג הפרקים הראשונים – שהרי זה היפך מכלל הרמב"ם שלימוד ספרו צריך להיות על פי הסדר, וסמך על מה שכתב לפני זה.

משא"כ בש"ס:

14. בבא קמא, קב, א. תוס' ריש ב"מ: בתרי מסכתות אין סדר למשנה.

ולכן אי אפשר לעשות כמו בחלוקת הש"ס.

* * *

ישנם שני חלוקות/מסלולים: ג' פרקים ליום וגומרים בשנה, או פרק א' ליום וגומרים בשלש שנים.
וסמוכין לזה:

15. רמב"ם הל' תפילה פי"ג הלכה א: המנהג הפשוט בכל ישראל שמשלימין את התורה בשנה אחת. מתחילין בשבת שאחר חג הסוכות, וקורין בסדר בראשית, בשני' אלה תולדות...עד שגומרין את התורה בחג הסוכות. יש מי שמשלים את התורה בשלש שנים ואין זה מנהג פשוט.

ועד"ז י"ל בנוגע ל"משנה תורה".

* * *

הלימוד צריך להיות מההקדמה, כי שונה ההקדמה זו מכל הקדמות:

16. רמב"ם הלכות שחיטה פ"א הלכה ד: כל הדברים האלו על פה צוה בהן, כשאר תורה שבעל פה שהיא הנקראת "מצוה", כמו שביארנו בתחלת חבור זה. [ולא כתב בהקדמת חיבור זה] -

* * *

היות ורוצים לאחד את כל ישראל, כדאי ונכון שגם הנשים והקטנים ישתתפו בזה.

אבל הם ילמדו את ספר המצוות

17. מכתב הרמב"ם לר' שמואל אבן תיבון שהרמב"ם נכתב בלשון עמא דבר.

בנוגע להשאלה של נשים בלימוד התורה – נדבר פעם אחרת, אבל בינתיים בקיצור:

18. הל' ת"ת לאדה"ז סוף פרק א: ומכל מקום גם הנשים חייבות ללמוד הלכות הצריכות להן, לידע אותן, כמו דיני נדה וטבילה ומליחה ואיסור יחוד וכיוצא בהם, וכל מצוות עשה שאין הזמן גרמא וכל מצוות לא תעשה של תורה ושל דברי סופרים שהן מוזהרות בהן כאנשים.

19. שו"ע אדה"ז סימן יז סעיף ג: לכן יכולות הן לברך על כל מצוות שהן פטורין מהם אם עושים המצוות כתיקונן בענין שהאנשים יכולים לברך עליהם...

עאכ"כ שמברכות ברכת התורה, ובמ"ת הקב"ה דיבר קודם לנשים....

* * *

למה דוקא בדורנו?

20. הלכות תלמוד תורה פרק א הלכה ד: וכן אמרו חכמי האמת שכל נפש מישראל צריכה לבא בגלגולים רבים עד שתקיים כל התרי"ג מצות במעשה

דבור ומחשבה ודיבור ומחשבה הוא לימוד הלכותיהן על דרך שאמרו חכמים על פסוק זאת תורת החטאת וגו' שכל העוסק בתורת חטאת כאילו כו' ועוד אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה לתיקונה לעסוק בפרד"ס כפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע וכל מי שיכול להשיג ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט צריך לבא בגלגול עד שישגי וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג מידיעת התורה הן בפשטי ההלכות הן ברמזים ודרשות וסודות כי כל מה שנשמתו יכולה להשיג ולידע מידיעת התורה זהו תיקון שלימותה ואי אפשר לה להתתקן ולהשתלם בצרור החיים את ה' במקורה אשר חוצבה משם בלתי ידיעה זו ולכן אמרו חכמים אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו כדי שלא יצטרך לבא בגלגול לעולם הזה:

21. שיחת ש"פ וארא תשמ"ח (התועדויות ע' 261): בנוג לחיוב דכאו"א מישראל ללמוד כל התורה כולה – מבואר בהלכות תלמוד תורה שיכול להיות "בגלגול זה או בגלגול אחר". אמנם, בימינו אלה, סוף זמן הגלות, בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה – אי אפשר לסמוך על גלגול אחר...

* * *

* ספר מראי מקומות להרמב"ם.

* ב"ה היום ישנם אלפים ורבבות מישראל שלומדים

* כל שנה ישנם ריבוי סיומי הרמב"ם מפוארים

וברב So check in your town where there is a siyum horambam and join it and
עם הדרת מלך